

องค์กรบริหารส่วนตัวบล็อกบ้านอ้อขุน
เลขที่รับ 804 วันที่ 2568
เข้ามา 11 มีค 2568
เวลา 18.15 น.

ที่ ลป ๐๗๙๘/ว

ที่ว่าการอำเภอเชียงดาว
ถนนพหลโยธิน ลํา ๕๒๑๑๐

ມືນາຄມ ແຊ່ວດ

เรื่อง กำชับและประชาสัมพันธ์แนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการทางตามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลหลวงเนื้อ/ นายกเทศมนตรีตำบลหลวงใต้/ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ทุกแห่ง สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการทางตามหนึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยอำนาจได้รับแจ้งจากจังหวัดลำปางว่าให้ถือปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทางานหนี้และประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ผู้ทางานหนี้ รวมถึงประชาชนในพื้นที่ ได้รับรู้ข้อปฏิบัติในการทางานหนี้ที่ถูกต้องและเหมาะสม และรับทราบช่องทางการร้องเรียนตามพระราชบัญญัติการทางานหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘

เพื่อให้การกำกับการทางด้านนี้ของคณะกรรมการกำกับการทางด้านนี้ประจำจังหวัดลำปาง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามพระราชบัญญัติการทางด้านนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ และอำนวยเป็นธรรมให้แก่ประชาชน จึงขอให้ประชาชนสัมพันธ์**แนวทางการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการทางด้านนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘** ผ่านทาง เว็บไซต์ หรือ Facebook ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

សេវានគរបាលក្រសួងព.រាជនទ័រ

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการต่อไป

๑. งานเฝ้าระวังและป้องกันภัยสัตว์น้ำในแหล่ง
น้ำที่มีความชื้น ตามที่ได้ระบุไว้ใน น.ก. ๒๐๗๙
เพื่อป้องกันโรคระบาดที่อาจเกิดขึ้น

สิ่งที่ส่งมาด้วย

ที่ทำการปกครองอำเภอ
กลุ่มงานบริหารงานปกครอง
ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ โทร. ๐

ขอแสดงความน้า่ใจ

1

(ທຳອັນດີຕາ ຖະແຫຼງ) ທຳອັນດີກາ

นางสาวรำวดี สุวรรณแก
หัวหน้าสำนักปลัด
๑๒ พ.ศ.๒๕๖๔

— ນິຕົມລົງຈະນີ້ໃຈສັງຄະນະ

คู่มือภาษาไทย

๔ (ประชุมฯ ศรีสนพิลา)

ประวัติของการบริหารส่วนตำบลบ้านอ่อน

1920-1921

- ఇంచుకొన్ని మానవులు,
అప్పిని నుండి వెళ్లిని.

ChmL

นางอัมพร คิตตาโย^๔
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านอ่อน

12 Oct. 68

**แนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการทางด้านหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘
สำหรับผู้ปฏิบัติตามเกี่ยวกับการกำกับดูแลการทางด้านหนี้ (ส่วนภูมิภาค)**

๑. การกิจและอำนาจหน้าที่ของน่วຍงานและเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย

พระราชบัญญัติการทางด้านหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดให้ราชการส่วนภูมิภาคและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

ที่	ตำแหน่ง	อำนาจหน้าที่	มาตรฐาน	หมายเหตุ
๑	ผู้ว่าราชการจังหวัด	(๑) เป็นประธานกรรมการกำกับการทางด้านหนี้ประจำจังหวัด และมีอำนาจแต่งตั้งผู้แทนองค์กรพัฒนาภาคเอกชน ในด้านการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นกรรมการ (๒) มีอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับการทางด้านหนี้ประจำจังหวัด ภายใต้เขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ (๓) เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการกำกับการทางด้านหนี้ประจำจังหวัด (๔) เป็นนายทะเบียนมีหน้าที่รับจดหมายเบียนการประกอบธุรกิจทางด้านหนี้ตามพระราชบัญญัตินี้ (๕) เป็นผู้ออกบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการทางด้านหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้แก่ผู้ยื่นคำขอในเขตจังหวัด	๒๗ วรรณนึง ๒๙	
๒	ปลัดจังหวัด	(๑) เป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการกำกับการทางด้านหนี้ประจำจังหวัด ที่มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ (๒) มีอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับการทางด้านหนี้ประจำจังหวัด ภายใต้เขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ (๓) เป็นเลขานุการในการประชุมคณะกรรมการกำกับการทางด้านหนี้ประจำจังหวัด	๒๗ วรรณสอง ๒๙ วรรณสอง	คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑๐๘๑/๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้ง นายทะเบียนมาตราบัญญัติ การทางด้านหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดแบบบัตร ประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติ การทางด้านหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘ และคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๔๐/๒๕๕๘ เรื่อง การมอบ อำนาจให้ปฏิบัติราชการแทน ในการออกบัตรประจำตัว พนักงานเจ้าหน้าที่ ตาม พระราชบัญญัติการทางด้าน หนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘

ที่	ตัวแหน่ง	อำนาจหน้าที่	มาตรฐาน	หมายเหตุ
๓	นายอำเภอ/ ปลัดอำเภอ	(๑) เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการทางตามหนี้ พ.ศ. ๒๕๔๘ (๒) นายอำเภอมีอำนาจหน้าที่รวบรวมข้อเท็จจริงและเอกสารเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนเพื่อส่งเรื่องต่อไปยังที่ทำการปกครอง จังหวัด ตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด	๓ ๓๐	คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑๐๙๖/๒๕๔๘ เรื่องแต่งตั้ง พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการทางตามหนี้ พ.ศ. ๒๕๔๘ ลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๔๘
๔	คณะกรรมการ กำกับการทางตามหนี้ ประจำจังหวัด ตามมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง, วรรคสอง	(๑) พิจารณาอนุมัติเรื่องร้องเรียนตามพระราชบัญญัตินี้ (๒) สั่งเพิกถอนการจดทะเบียนของผู้ประกอบธุรกิจทางตามหนี้ ตามมาตรา ๓๗ (๓) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างโดยย่างหนักตามที่มอบหมาย (๔) รายงานการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อกองคณะกรรมการกำกับการทางตามหนี้ ทุกสามเดือน (๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการกำกับการทางตามหนี้มอบหมาย	๒๘	
๕	พนักงานเจ้าหน้าที่ - ผู้ว่าราชการจังหวัด - รองผู้ว่าราชการจังหวัด - ปลัดจังหวัด - นายอำเภอ - ที่ปรึกษา - บังคับจังหวัด - เจ้าพนักงานปกครอง ภัยดิการ ที่ทำการปกครอง จังหวัด - ปลัดอำเภอ - กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	(๑) มีอำนาจสั่งให้ผู้ทางตามหนี้ หรือกรรมการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือพนักงานของผู้ทางตามหนี้ ในการผู้ทางตามหนี้เป็นนิติบุคคล มาให้ถ้อยคำ แสดงข้อมูล หรือส่งสมุดบัญชี เอกสาร ดาวตรา หรือสิ่งอื่นอันเกี่ยวกับ กิจการสินทรัพย์ และหนี้สินของผู้ทางตามหนี้และบุคคล ตั้งกล่าวข้างต้น (๒) เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา โดยใน การปฏิบัติหน้าที่ ต้องแสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกครั้ง	๓๒ ๓๓	คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑๐๙๖/๒๕๔๘ เรื่องแต่งตั้ง พนักงานเจ้าหน้าที่ ตาม พระราชบัญญัติการทางตามหนี้ พ.ศ. ๒๕๔๘ ลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๔๘
๖	คณะกรรมการ เปรียบเทียบ ประกอบด้วย (๑) ปลัดจังหวัดหรือผู้ชี้ ปลัดจังหวัดมอบหมาย (๒) พนักงานสอบสวนที่ ผู้บังคับการตำรวจภูธร จังหวัดมอบหมาย (๓) พนักงานอัยการที่ อัยการจังหวัดมอบหมาย	มีอำนาจเปรียบเทียบปรับบรรดาศักดิ์ความผิดที่มิใช่อาญา ในความผิดตามมาตรา ๓๗ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๓ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำกับการทางตามหนี้กำหนด	๔๕	คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑๐๙๖/๒๕๔๘ เรื่องแต่งตั้ง คณะกรรมการเปรียบเทียบ ตามพระราชบัญญัติ การทางตามหนี้ พ.ศ. ๒๕๔๘ ลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๔๘

ที่	ทำเนียบ	อ้างอิงหน้าที่	มาตรฐาน	หมายเหตุ
๗	ที่ทำการปกครอง จังหวัด	(๑) รับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการกำกับการ ทางด้านหนี้ประจำจังหวัด และมีอำนาจหน้าที่ภายใต้กฎหมาย ที่ได้รับผิดชอบ ดังต่อไปนี้ (๑.๑) เป็นสำนักงานที่เปลี่ยนรับจดหมายเบียนการประกอบ ธุรกิจทางด้านหนี้ (๑.๒) รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทางด้านหนี้เพื่อ เสนอต่อกomite คณะกรรมการกำกับการทางด้านหนี้ประจำจังหวัด (๑.๓) ติดตามสอดส่องพฤติกรรมของผู้ทางด้านหนี้ หรือกำกับดูแลการปฏิบัติของผู้ประกอบธุรกิจทางด้านหนี้ (๑.๔) ประสานกับหน่วยงานของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ ในการกำกับดูแลหรือตรวจสอบผู้ทางด้านหนี้ หรือบุคคลอื่นใด ที่เกี่ยวข้องกับการทางด้านหนี้ (๑.๕) รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ และอบรมวิธีการทางด้านหนี้ ที่ถูกต้องและเหมาะสม (๑.๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการกำกับการ ทางด้านหนี้ และคณะกรรมการกำกับการทางด้านหนี้ ประจำจังหวัด มอบหมาย (๒) ข้าราชการของที่ทำการปกครองจังหวัดจำนวนสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการกำกับการทางด้านหนี้ ประจำจังหวัด โดยต้องได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการ กำกับการทางด้านหนี้ประจำจังหวัด	๒๙	
๘	ที่ทำการปกครอง อำเภอ	เป็นสถานที่รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทางด้านหนี้	๒๗ วรรคสอง	

๒. แนวทางการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทางด้านหนี้ ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการทางด้านหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘
ประกอบกฎกระทรวงการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทางด้านหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒.๑ ความหมายของคำว่า “ธุรกิจทางด้านหนี้”

ธุรกิจทางด้านหนี้ คือ การที่บุคคลธรรมดายield ให้บุคคลในรูปแบบของห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือรูปแบบอื่นใด
รับจ้างทางด้านหนี้ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมเป็นปกติธุรุษ ซึ่งการทางด้านหนี้ดังกล่าวนั้นมีได้เป็นการติดตามทางด้านหนี้
ซึ่งตนเป็นเจ้าหนี้ หรือเป็นผู้ให้สินเชื่ออุปโภค แต่เป็นการรับจ้างทางด้านหนี้ให้กับผู้อื่นเป็นปกติธุรุษ และในการทางด้านหนี้ดังกล่าวนั้น
ไม่รวมถึงการทางด้านหนี้ของนายความซึ่งกระทำการแทนลูกความของตน

๒.๒ ผู้ที่สามารถยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทางด้านหนี้ ได้แก่

- (๑) บุคคลธรรมดาที่ประสงค์จะรับจ้างทางด้านหนี้ให้กับผู้อื่นเป็นปกติธุรุษ ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม
- (๒) บุคคล (ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือรูปแบบอื่นใด) ที่ประสงค์จะรับจ้างทางด้านหนี้ให้กับผู้อื่นเป็นปกติธุรุษ
ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม

ข้อยกเว้น ที่ไม่ต้องจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทางด้านหนี้ ได้แก่ การติดตามทางด้านหนี้ที่ตนเป็นเจ้าหนี้
หรือเป็นผู้ให้สินเชื่อเอง และกรณีของนายความทางด้านหนี้แทนลูกความของตน

๒.๓ สถานที่ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทางสามาที

การยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทางสามาที (แบบ ทบ.๑) คำขอเปลี่ยนแปลงรายการจดทะเบียน (แบบ ทบ. ๑/๑) และคำขอรับใบแทนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนประกอบธุรกิจทางสามาที (แบบ ทบ.๑/๒) ให้ยื่นคำขอ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทางสามาทีเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล

ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียน ณ สำนักงานทะเบียนที่สถานประกอบธุรกิจหรือสำนักงานแห่งใหญ่ของผู้ยื่นคำขอตั้งอยู่ และให้ยื่นคำขอได้เพียงแห่งเดียวสำหรับผู้ประกอบการแต่ละราย แบ่งเป็น

(๑.๑) ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นคำขอที่สำนักงานทะเบียน กองบัญชาการตำรวจนครบาล

(๑.๒) ในจังหวัดอื่น ให้ยื่นคำขอที่สำนักงานทะเบียน ที่ทำการปกครองจังหวัด

(๒) กรณีที่ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทางสามาทีเป็นนายความหรือสำนักงานนายความ

ให้ยื่นคำขอต่อคณะกรรมการสภาพนายความซึ่งทำหน้าที่นายทะเบียน ณ สภาพนายความ

๒.๔ เอกสารและหลักฐานประกอบการยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทางสามาที

(๑) กรณีผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนเป็นบุคคลธรรมดา ให้ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทางสามาทีตามแบบ ทบ.๑ ต่อนายทะเบียน พร้อมด้วยเอกสารและหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(๑.๑) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือสำเนาหนังสือเดินทาง หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว

(๑.๒) สำเนาทะเบียนบ้าน หรือสำเนาใบสำคัญถื่นที่อยู่ในราชอาณาจักร หรือหลักฐานการได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

(๑.๓) สำเนาใบอนุญาตประกอบธุรกิจ หรือสำเนาหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (ในกรณีที่เป็นคนต่างด้าว)

(๑.๔) แผนที่สังเขปแสดงบริเวณที่ตั้งของสถานประกอบธุรกิจทางสามาที

(๑.๕) หลักฐานแสดงความเป็นเจ้าของสถานประกอบธุรกิจทางสามาที หรือหนังสือแสดงความยินยอมให้ใช้เป็นสถานประกอบธุรกิจทางสามาทีในกรณีที่สถานที่นั้นเป็นของผู้อื่น

(๑.๖) รูปถ่ายครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวก ขนาด ๔ x ๖ เซนติเมตร ของผู้ขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทางสามาทีซึ่งถ่ายมาแล้วไม่เกิน ๖ เดือน จำนวน ๑ รูป

(๒) กรณีผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนเป็นบุคคลนิติบุคคล ให้ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทางสามาทีตามแบบ ทบ.๑ ต่อนายทะเบียน พร้อมด้วยเอกสารและหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(๒.๑) สำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล ซึ่งแสดงรายการเกี่ยวกับชื่อ วัตถุประสงค์ ที่ตั้งสำนักงาน และผู้มีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคล โดยทำขึ้นไว้ไม่เกิน ๓ เดือน จำนวน ๑ แผ่น

(๒.๒) สำเนาใบอนุญาตประกอบธุรกิจ หรือสำเนาหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (ในกรณีที่เป็นนิติบุคคลที่ไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทย)

(๒.๓) หนังสือแต่งตั้งผู้แทนนิติบุคคลซึ่งต้องเป็นกรรมหรือบุคคลซึ่งมีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคล

(๒.๔) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือสำเนาหนังสือเดินทาง หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวของผู้แทนนิติบุคคล

(๒.๕) สำเนาทะเบียนบ้าน หรือสำเนาใบสำคัญถื่นที่อยู่ในราชอาณาจักร หรือหลักฐานการได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองของผู้แทนนิติบุคคล

(๒.๖) แผนที่สังเขปแสดงบริเวณที่ตั้งของสถานประกอบธุรกิจทางสามาที

(๒.๗) หลักฐานแสดงความเป็นเจ้าของสถานประกอบธุรกิจทางสามาที หรือหนังสือแสดงความยินยอมให้ใช้เป็นสถานประกอบธุรกิจทางสามาทีในกรณีที่สถานที่นั้นเป็นของผู้อื่น

(๒.๘) รูปถ่ายครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวก ขนาด ๔ x ๖ เซนติเมตร ของผู้แทนนิติบุคคลที่ขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทางสามาทีซึ่งถ่ายมาแล้วไม่เกิน ๖ เดือน จำนวน ๑ รูป

๒.๔ ขั้นตอนการรับจดทะเบียนและออกหนังสือสำคัญฯ ของนายทะเบียน

(๑) เมื่อนายทะเบียนได้รับคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทางด้านหนึ่ง พร้อมทั้งเอกสารและหลักฐานตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้ตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของคำขอ

(๒) หากคำขอไม่ถูกต้องหรือเอกสารไม่ครบถ้วน ให้นายทะเบียนแจ้งผลการการตรวจสอบให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายใน ๗ วันทำการนับแต่วันยื่นคำขอ โดยกำหนดระยะเวลาให้ผู้ยื่นคำขอแก้ไข หากพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้วผู้ยื่นคำขอไม่แก้ไข ให้นายทะเบียนคืนคำขอให้แก่ผู้ยื่นคำขอ

(๓) หากคำขอถูกต้องและเอกสารครบถ้วน ให้รับจดทะเบียนและออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทางด้านที่ตามแบบ ทน.๒ ให้แก่ผู้ยื่นคำขอจดไว้เป็นหลักฐาน โดยมิต้องเสียค่าธรรมเนียม โดยหนังสือสำคัญตามแบบ ทน.๒ นี้ ให้มีอายุตลอดระยะเวลาที่ประกอบธุรกิจทางด้านหนึ่ง

๒.๕ การอุทธรณ์คำสั่งนายทะเบียนและการนิจฉัยอุทธรณ์ในกรณีที่นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนฯ ตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติการระหว่างประเทศนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘

(๑) ผู้ยื่นคำขอเมื่อฟื้นฟุทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่รับจดทะเบียนฯ โดยยื่นอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วันนับแต่ได้วันที่ได้รับอุทธรณ์ทั้งนี้ คำนิจฉัยของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ถือเป็นที่สุด

๒.๖ การเปลี่ยนแปลงรายการจดทะเบียนที่จะต้องแจ้งท่อนายทะเบียน

กรณีการเปลี่ยนแปลงข้อที่ใช้ในการประกอบธุรกิจทางด้านหนึ่ง ที่ตั้งสถานประกอบธุรกิจฯ หรือผู้แทนนิติบุคคล มีขั้นตอนดังนี้

(๑) ให้ผู้ประกอบธุรกิจฯ ยื่นคำขอเปลี่ยนแปลงรายการจดทะเบียนตามแบบ ทน.๑/๑ พร้อมทั้งเอกสารและหลักฐานประกอบการเปลี่ยนแปลงต่อนายทะเบียนภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง

(๒) เมื่อนายทะเบียนได้รับคำขอพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว หากเห็นว่ารายการที่แสดงในคำขอพร้อมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้องถูกต้องและครบถ้วน ให้ออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทางด้านนี้ฉบับใหม่ตามแบบ ทน.๒ ให้แก่ผู้ประกอบธุรกิจฯ ไว้เป็นหลักฐาน

๒.๗ การออกใบแทนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทางด้านหนึ่ง

กรณีที่หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทางด้านหนึ่งสูญหาย หรือถูกทำลายในสาระสำคัญ มีขั้นตอนดังนี้

(๑) ให้ผู้ประกอบธุรกิจทางด้านหนึ่งยื่นคำขอรับใบแทนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทางด้านหนึ่งตามแบบ ทน.๑/๒ ต่อนายทะเบียนภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหายหรือถูกทำลายดังกล่าว

(๒) ให้นายทะเบียนออกใบแทนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทางด้านหนึ่งให้แก่ผู้ประกอบธุรกิจฯ ไว้เป็นหลักฐาน ซึ่งใบแทนดังกล่าวให้ใช้แบบ ทน.๒ โดยมีคำว่า “ใบแทน” กำกับไว้ที่ด้านบน

๒.๘ การเลิกประกอบธุรกิจทางด้านหนึ่ง

โดยผู้ประกอบธุรกิจทางด้านหนึ่งแจ้งความประสงค์เป็นหนังสือให้นายทะเบียนทราบภายในเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน ก่อนวันที่จะเลิกประกอบธุรกิจทางด้านหนึ่ง และให้นายทะเบียนจ้าหน่ายชื่อออกจากทะเบียนผู้ประกอบธุรกิจทางด้านหนึ่ง

๒.๙ การประกอบธุรกิจทางด้านหนึ่ง

ผู้รับจ้างทางด้านหนึ่งที่ได้จดทะเบียนการประกอบธุรกิจทางด้านหนึ่งตามกฎหมายว่าด้วยการทางด้านนี้แล้ว ในการประกอบธุรกิจทางด้านหนึ่ง ได้กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจทางด้านหนึ่งมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการกำกับการทางด้านหนึ่ง เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจทางด้านหนึ่ง ดังนี้

(๑) จัดให้มีบ่ายชื่อติดไว้ที่หน้าสถานที่ประกอบธุรกิจทางตามหนี้โดยเปิดเผยแพร่และมองเห็นได้ชัด โดยบ่ายชื่อที่ใช้ในการประกอบธุรกิจทางตามหนี้ให้เขียนข้อความเป็นอักษรไทย แต่จะมีอักษรต่างประเทศกำกับไว้ท้ายหรือให้ชื่ออักษรไทยด้วยก็ได้ โดยบ่ายชื่อต้องมีคำว่า “สำนักงานประกอบธุรกิจทางตามหนี้” ประกอบกับชื่อที่ได้จดทะเบียน และจะต้อง

(๑.๑) ไม่พ้องหรือซุ่งหมายให้คล้ายกับพระบรมราชโองการ หรือพระนามของพระราชนิพัทธ์ หรือองค์รัชทายาท

(๑.๒) ไม่ซ้ำหรือพ้องกันที่สำคัญงานอื่นที่ได้จดทะเบียนไว้แล้ว เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากผู้ประกอบธุรกิจทางตามหนี้นั้น

(๑.๓) ไม่มีคำหรือความหมายหยาดယาย

(๒) ผู้ประกอบธุรกิจทางตามหนี้ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๒.๑) ประกอบธุรกิจทางตามหนี้ภายใต้ข้อกำหนดของกฎหมายว่าด้วยการทางตามหนี้อย่างเคร่งครัด และต้องยุบความซื่อสัตย์ สุจริต และมีความรอบคอบระมัดระวังภายใต้หลักการจริยธรรมและการจัดการที่ดี

(๒.๒) หนี้ที่ผู้ประกอบธุรกิจทางตามหนี้เป็นภาระนั้นจะต้องเป็นหนี้ที่สูงกำหนดชำระแล้ว

(๒.๓) แจ้งข้อมูลหรือเผยแพร่องสารใด ๆ ที่จำเป็นเกี่ยวกับหน้าที่ของผู้ทางตามหนี้ต่อลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการทางตามหนี้ รวมทั้งแจ้งสิทธิในการร้องเรียน ค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ ใน การทางตามหนี้ เป็นปรับกรณีดัดชำระหนี้แก่ลูกหนี้ที่ตนรับจ้างทางตามหนี้อย่างเท่าเทียมกัน

(๒.๔) ให้คำแนะนำโดยเป็นข้อเท็จจริง หรือปกปิดข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญซึ่งอาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดได้

(๒.๕) จัดทำบัญชีรายชื่อพร้อมตำแหน่งของพนักงานของผู้ประกอบธุรกิจทางตามหนี้ให้เป็นปัจจุบันและจัดให้มีระบบงานที่แสดงให้เห็นได้ว่ามีการแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละคนภายใต้หน้าที่ สำนักงาน และส่งให้นายทะเบียนภายใน ๑๕ วันนับแต่วันจดทะเบียน กรณีมีการเปลี่ยนแปลงให้ส่งรายการที่มีการเปลี่ยนแปลงให้นายทะเบียนภายใน ๗ วันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง

(๒.๖) จัดทำบัญชีประจำตัวพนักงานทางตามหนี้โดยต้องระบุชื่อ ชื่อสกุล หมายเลขประจำตัวประชาชน รูปถ่าย ลายมือชื่อ สำนักงานที่สังกัดและให้มีติดตัวอยู่ในขณะกระทำการทางตามหนี้ เพื่อใช้แสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ลูกหนี้ หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการทางตามหนี้ หรือบุคคลตามมาตรา ๘ วรรคสอง (๒) แห่งพระราชบัญญัติการทางตามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๙

(๒.๗) ในการกำหนดค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ ในการทางตามหนี้ ให้ผู้ประกอบธุรกิจทางตามหนี้ กำหนดให้สอดคล้องและไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการกำหนด ประกาศกำหนด และให้ปิดประกาศไว้โดยเปิดเผย สำนักงานของผู้ประกอบธุรกิจทางตามหนี้

(๒.๘) อบรมและกำกับดูแลให้พนักงานทางตามหนี้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการทางตามหนี้และหลักเกณฑ์ ที่ออกตามกฎหมายดังกล่าว

(๒.๙) ดำเนินการอื่นโดยตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) ผู้ประกอบธุรกิจทางตามหนี้ต้องเก็บรักษาความลับของลูกหนี้ และไม่แจ้งหรือเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นหนี้ ของลูกหนี้ให้แก่บุคคลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการทางตามหนี้

(๔) ผู้ประกอบธุรกิจทางตามหนี้ต้องเก็บสำเนาหลักฐานการรับเงินจากลูกหนี้หรือบุคคลอื่นซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้ เพื่อการทางตามหนี้ไว้ เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบได้

(๕) ผู้ประกอบธุรกิจทางตามหนี้ต้องจัดระบบของทางการรับเรื่องร้องเรียนให้ลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้ เพื่อการทางตามหนี้อย่างน้อยสองช่องทาง

๓. ข้อปฏิบัติสำหรับผู้ทางตามหนี้

ตามพระราชบัญญัตินี้ “ลูกหนี้” หมายความว่า ลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา และให้หมายความรวมถึงผู้ค้ำประกันซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาด้วย แต่ไม่รวมถึงลูกหนี้หรือผู้ค้ำประกันที่เป็นนิติบุคคลแต่อย่างใด และผู้ค้ำประกันหมายถึงการค้ำประกันโดยบุคคลตามมาตรา ๖๘๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ไม่ว่าจะเป็นผู้ซึ่ง居住อย่างตามมาตรา ๗๐๒ ด้วย

๓.๑ ผู้ห่วงดูงานหนี้ต้องติดต่อไปยังลูกหนี้ ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการห่วงดูงานหนี้ พ.ศ. ๒๕๔๔ ห้ามผู้ห่วงดูงานหนี้ ติดต่อกับบุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่ลูกหนี้เพื่อการห่วงดูงานหนี้ หากจะติดต่อกับบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ลูกหนี้ ต้องเป็นบุคคลที่ลูกหนี้ได้ระบุไว้ เพื่อการห่วงดูงานหนี้ท่านนี้ ซึ่งต้องมีหลักฐานในการให้ความยินยอมจากบุคคลดังกล่าวด้วย หากจะติดต่อกับบุคคลอื่นนอกจากนี้ กระทำการได้เพียงเพื่อสอบถามหรือยืนยันข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อของลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการห่วงดูงานหนี้ เท่านั้น เช่น ติดต่อสอบถามว่าในขณะนั้นลูกหนี้อยู่ที่ไหน เนื่องจากไม่สามารถติดต่อลูกหนี้ตามที่อยู่ที่ลูกหนี้แจ้งไว้ได้ เป็นต้น

โดยจะต้องแจ้งชื่อตัว ชื่อสกุล และแสดงเจตนาว่าต้องการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อของลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการห่วงดูงานหนี้ และห้ามแจ้งถึงความเป็นหนี้ของลูกหนี้กับบุคคลอื่น เว้นแต่ในกรณีที่บุคคลอื่นนั้นเป็นสามีภริยา บุพการี หรือผู้สืบสันดานของลูกหนี้ และบุคคลอื่นดังกล่าวได้สอบถามผู้ห่วงดูงานหนี้ถึงสาเหตุของการติดต่อให้ผู้ห่วงดูงานหนี้ ซึ่งแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับหนี้ได้เท่าที่จำเป็น และตามความเหมาะสม

๓.๒ สถานที่ติดต่อ ตามมาตรา ๙ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการห่วงดูงานหนี้ พ.ศ. ๒๕๔๔ ในกรณีที่ติดต่อโดยบุคคล หรือทางไปรษณีย์ ให้ติดต่อตามสถานที่ที่ลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการห่วงดูงานหนี้ได้แจ้งให้เป็นสถานที่ติดต่อ

ข้อยกเว้น ในกรณีไม่ได้มีการแจ้งสถานที่ติดต่อไว้ล่วงหน้า หรือแจ้งไว้ล่วงแต่ไม่สามารถติดต่อได้ โดยผู้ห่วงดูงานหนี้ จะต้องพยายามติดต่อตามสมควรแล้ว ให้สามารถติดต่อไปตามสถานที่เหล่านี้ได้

(๑) ภูมิลำเนา อันที่อยู่ หรือสถานที่ทำงานของบุคคลดังกล่าว

(๒) ภูมิลำเนาหรืออันที่อยู่ของสามีภริยา หรือคู่สมรสของลูกหนี้ ตามข้อ ๓ ของประกาศคณะกรรมการกำกับ การห่วงดูงานหนี้ เรื่อง สถานที่และช่วงเวลาอันในการติดต่อเพื่อการห่วงดูงานหนี้ แม้มิใช่การกำหนดให้สามารถห่วงดูงานหนี้กับสามีภริยา หรือคู่สมรสของลูกหนี้ได้ เพราะการติดต่อห่วงดูงานหนี้กับบุคคลโดยต้องเป็นไปตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติ การห่วงดูงานหนี้ พ.ศ. ๒๕๔๔ ที่กำหนดให้ติดต่อห่วงดูงานหนี้ได้กับลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการห่วงดูงานหนี้ท่านนี้ หากจะติดต่อกับสามีภริยา หรือคู่สมรสของลูกหนี้ก็เป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการสอบถามหรือยืนยันข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ ติดต่อของลูกหนี้ หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการห่วงดูงานหนี้ท่านนี้ ไม่สามารถแจ้งถึงความเป็นหนี้ของลูกหนี้ให้บุคคลดังกล่าวทราบได้ เว้นแต่เข้าข่ายเงินในกรณีที่บุคคลนั้นเป็นสามีภริยา บุพการี หรือผู้สืบสันดานของลูกหนี้ และบุคคลดังกล่าวได้สอบถามผู้ห่วงดูงานหนี้ถึงสาเหตุของการติดต่อ ให้ผู้ห่วงดูงานหนี้ซึ่งแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับหนี้ได้เท่าที่จำเป็น และตามความเหมาะสม ตามมาตรา ๘ วรรคสอง (๒) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

๓.๓ เวลาในการติดต่อ ตามมาตรา ๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการห่วงดูงานหนี้ พ.ศ. ๒๕๔๔ ในกรณีที่ติดต่อโดยบุคคล โทรศัพท์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่น

(๑) ใบวันจันทร์ถึงศุกร์ ติดต่อได้ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ – ๒๐.๐๐ นาฬิกา

(๒) ใบวันหยุดราชการ ติดต่อได้ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ – ๑๘.๐๐ นาฬิกา

ข้อยกเว้น ให้สามารถติดต่อในช่วงเวลาอันจากเวลางานข้างต้นได้ ในกรณีที่พิจารณาถึงอาชีพ หน้าที่การทำงานของลูกหนี้ หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการห่วงดูงานหนี้ เช่น เป็นกรณีที่ลูกหนี้ทำงานเป็นกะ หรือเป็นกรณีที่ลูกหนี้มีอาชีพซึ่งทำงานในเวลากลางคืน และนอนหลับในเวลากลางวัน โดยปิดโทรศัพท์หรือปิดเสียงโทรศัพท์ทำให้ไม่สามารถติดต่อได้ เมื่อปรากฏว่า บุคคลดังกล่าวได้แจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพที่มีสักษะและหรือการทำงานที่ผู้ห่วงดูงานหนี้ไม่อาจติดต่อเพื่อห่วงดูงานหนี้ ตามช่วงเวลาที่กำหนดได้ และผู้ห่วงดูงานหนี้ได้พยายามติดต่อตามสมควรตามช่วงเวลาในมาตรา ๙ (๒) แล้ว แต่ไม่สามารถติดต่อได้ ให้สามารถติดต่อในวันหยุดราชการ ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ – ๒๐.๐๐ นาฬิกาได้ ตามข้อ ๔ ของประกาศคณะกรรมการกำกับการห่วงดูงานหนี้ เรื่อง สถานที่และช่วงเวลาอันในการติดต่อเพื่อการห่วงดูงานหนี้

ทั้งนี้ แม้ผู้ห่วงดูงานหนี้จะเคยติดต่อห่วงดูงานหนี้ในช่วงเวลาตามข้อ ๔ ของประกาศนี้แล้ว แต่ในการห่วงดูงานหนี้ครั้งถัดไป ผู้ห่วงดูงานหนี้ก็ยังต้องห่วงดูงานหนี้ในช่วงเวลาตามมาตรา ๘ (๒) ก่อนเสมอ หากติดต่อตามสมควรแล้ว แต่ไม่สามารถติดต่อได้จึงจะมาใช้ช่วงเวลาตามข้อ ๔ ของประกาศนี้ จะใช้ช่วงเวลาตามข้อ ๔ ของประกาศนี้โดยทันทีไม่ได้ เพราะจะเป็นการยกเว้นการปฏิบัติตามมาตรา ๘ (๒) ทำให้มาตรา ๙ (๒) ไม่มีผลบังคับใช้ไปโดยปริยาย ไม่อาจกระทำได้

โดยการแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพ หน้าที่การทำงานของลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้ เพื่อการทางตามหนี้ อาจเป็นการแจ้งโดยทำเป็นลายลักษณ์อักษรในขณะหรือภายหลังการทำสัญญาได้ หรือจะเป็นการแจ้งด้วยวาจาและผู้ท่วงตามหนี้ได้มีการบันทึกรายละเอียดดังกล่าวไว้ แต่ต้องมีไปเป็นกรณีที่ลูกหนี้แจ้งให้ผู้ท่วงตามหนี้ติดต่อกัน ในช่วงเวลาตามข้อ ๔ ของประกาศนี้ เพราะจะเป็นกรณีตกลงกันเว้นมาตรา ๕ (๒) ซึ่งเป็นข้อตกลงที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ตกเป็นโมฆะ ไม่อาจกระทำได้

๓.๔ จำนวนครั้งในการติดต่อ ตามมาตรา ๙ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการทางตามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกอบประกาศคณะกรรมการกำกับการทางตามหนี้ เรื่อง จำนวนครั้งในการติดต่อทางตามหนี้ โดยกำหนดให้ผู้ท่วงตามหนี้สามารถติดต่อ ลูกหนี้หรือบุคคลที่ลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการทางตามหนี้ได้ทราบการทางตามหนี้ ไม่เกิน ๑ ครั้งต่อ ๑ วัน โดยมีสาระสำคัญดังนี้

(๑) ใช้บังคับกับกรณีเจ้าหนี้ซึ่งเป็นผู้ประกอบธุรกิจบางประเภทตามคำนิยามของคำว่า “ผู้ทางตามหนี้” ที่กำหนดไว้ ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการทางตามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ แต่ไม่ใช้บังคับกับเจ้าหนี้ที่ไม่ได้อู่ภัยได้คำนิยามดังกล่าว เช่น หนี้ที่เกิดจากผลของกฎหมายหรือนิติเหตุ ได้แก่ หนี้ค่าอุปกรณ์เลี้ยงดูบุตร หนี้ค่าสินไหมทดแทนจากเหตุลามก หรือหนี้ที่เกิดจากการทำนิติกรรมสัญญาที่เจ้าหนี้ไม่ได้เป็นผู้ประกอบธุรกิจ เช่น การให้กู้ยืมระหว่างญาติพี่น้องหรือเพื่อนโดยผู้ให้กู้ยืม มิได้ให้กู้ยืมเป็นทางการค้าปกติหรือเป็นปกติฐานของเจ้าหนี้

(๒) สำหรับคำว่า “ติดต่อ” ในกรณี อ้างอิงความหมายตามพจนานุกรม ฉบับราชบัญญัติยกสถาน พ.ศ. ๒๕๕๘ หมายถึง การพูดจาเพื่อทำการตกลงหรือการสื่อสาร ดังนั้น หากผู้ท่วงตามหนี้ได้มีการทางตามหนี้ และลูกหนี้ได้ทราบถึง การทางตามหนี้แล้ว ผู้ทางตามหนี้จะไม่สามารถติดต่อหรือสอบถามถึงการทำรายงานกับลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้ เพื่อการทางตามหนี้ในวันเดียวกันได้อีก เป็น การสอบถามในทำนองว่า “ขาระหนี้แล้วหรือยัง” หรือ “อย่าลืมชำระหนี้นะ” การสอบถามบุคคลดังกล่าวอีกครั้งในทำนองเช่นว่านี้ถือว่าเป็นการทางตามหนี้เกินกว่า ๑ ครั้งต่อ ๑ วัน

(๓) กรณีมีการทำสัญญาระหว่างกัน สามารถพิจารณาได้ดังนี้

(๓.๑) กรณีลูกหนี้รายเดียว มีหุ้นส่วนที่ สามารถทางตามหนี้ได้บุลหนี้ละ ๑ ครั้งต่อ ๑ วัน

(๓.๒) กรณีในสัญญามีหุ้นส่วนที่ให้พิจารณาว่าแต่ละบุลหนี้แยกกันได้หรือไม่

- หากแยกบุลหนี้ได้ สามารถทางตามหนี้ได้บุลหนี้ละ ๑ ครั้งต่อ ๑ วัน

- หากแยกบุลหนี้ไม่ได้ สามารถทางตามหนี้ได้สัญญาละ ๑ ครั้งต่อ ๑ วัน

(๔) ข้อห้ามในการติดต่อทางตามหนี้อันจะมีผลต่อการนับจำนวนครั้งในการติดต่อทางตามหนี้ มีแนวทางดังนี้

(๔.๑) กรณีติดต่อผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือเทคโนโลยีสารสนเทศประเทืองอื่น เช่น จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ Line Facebook เป็นต้น ถือว่าเป็นการติดต่อให้ลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้ ให้ทราบการทางตามหนี้นับแต่เวลาที่ ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นได้เข้าสู่ระบบข้อมูลของผู้รับข้อมูลแล้ว ตามมาตรา ๒๓ วรรคแรก แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งถือว่าเป็นการติดต่อและลูกหนี้ได้รับทราบการทางตามหนี้แล้ว

(๔.๒) กรณีติดต่อทางโทรศัพท์ ผู้ทางตามหนี้จะต้องมีการโทรศัพท์ไปยังลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้ และบุคคลดังกล่าวรับสาย และผู้ทางตามหนี้ได้มีการพูดคุยในสาระสำคัญและแสดงเจตนาติดต่อเพื่อทางตามหนี้ หากลูกหนี้ หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้ ไม่มีการรับสายโทรศัพท์หรือรับสายแต่ได้กดวางสายไปก่อนมีการทางตามหนี้ จะไม่ถือเป็น การติดต่อทางตามหนี้ อันจะนำมานับเป็นจำนวนครั้งในการติดต่อทางตามหนี้ได้

(๔.๓) การแจ้งจำนวนเงินที่จะต้องชำระเพื่อให้ทราบและตรวจสอบจำนวนเงิน ยังไม่ถือเป็นการทางตามหนี้ เว้นแต่จะมีข้อความขอให้ชำระหนี้ไว้ด้วย จึงจะเป็นการทางตามหนี้

๓.๕ การแสดงตนของผู้รับมอบอำนาจ ตามมาตรา ๙ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการทางตามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ กรณีที่ผู้ทางตามหนี้เป็นผู้รับมอบอำนาจจากเจ้าหนี้ หรือเป็นผู้ประกอบธุรกิจทางตามหนี้ หรือเป็นผู้รับมอบอำนาจจากผู้ประกอบธุรกิจทางตามหนี้ รวมถึงกรณีผู้รับมอบอำนาจช่วงด้วย ผู้ทางตามหนี้จะต้องแจ้งให้ทราบถึงชื่อตัวและชื่อสกุล หรือชื่อหน่วยงานของตนและของเจ้าหนี้และจำนวนหนี้ให้ และถ้าผู้รับมอบอำนาจดังกล่าวทางตามหนี้ต่อหน้า ให้แสดงหลักฐาน การมอบอำนาจให้ทางตามหนี้ด้วย

๓.๖ การรับชำระหนี้ ตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการทางด้านหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๕ กรณีที่ผู้ห่วงดูหนี้ขอรับชำระหนี้ ผู้ห่วงดูหนี้ต้องแสดงหลักฐานการรับมอบอำนาจให้รับชำระหนี้จากเจ้าหนี้ต่อสูญหนี้หรือบุคคลซึ่งสูญหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการทางด้านหนี้ด้วย และเมื่อสูญหนี้ได้ชำระหนี้แก่ผู้ห่วงดูหนี้แล้ว ให้ผู้ห่วงดูหนี้ออกหลักฐานการชำระหนี้แก่สูญหนี้ด้วย ทั้งนี้ หากสูญหนี้ได้ชำระหนี้แก่ผู้ห่วงดูหนี้โดยสุจริต ให้ถือว่าเป็นการชำระหนี้แก่เจ้าหนี้โดยชอบ ไม่ว่าจะมีการมอบอำนาจให้ผู้ห่วงดูหนี้รับชำระหนี้หรือไม่ก็ตาม

๔. ข้อห้ามเกี่ยวกับการทางด้านหนี้

๔.๑ ห้ามผู้ห่วงดูหนี้ติดต่อ กับบุคคลอื่น ซึ่งมิใช่สูญหนี้เพื่อการทางด้านหนี้ ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการทางด้านหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๕ กฎหมายห้ามผู้ห่วงดูหนี้ติดต่อ กับบุคคลอื่น ซึ่งมิใช่สูญหนี้เพื่อการทางด้านหนี้ เว้นแต่บุคคลอื่นนั้นจะเป็นบุคคลซึ่งสูญหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการทางด้านหนี้ แต่ได้มีบทกวานิชไว้ให้สามารถติดต่อบุคคลอื่นได้เฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์ในการสอบถามหรือยืนยันข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อสูญหนี้หรือบุคคลซึ่งสูญหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการทางด้านหนี้เท่านั้น เช่น ติดต่อสอบถามว่าในขณะนั้นสูญหนี้อยู่ที่ไหน เมื่อจากไม่สามารถติดต่อสูญหนี้ตามที่อยู่ที่สูญหนี้แจ้งไว้ได้ เป็นต้น

โดยจะต้องแจ้งข้อตัว ข้อสกุล และแสดงเจตนาว่าต้องการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อสูญหนี้หรือบุคคลซึ่งสูญหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการทางด้านหนี้ ตามมาตรา ๘ วรรคสอง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการทางด้านหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๕

๔.๒ ห้ามแจ้งความเป็นหนึ่งของสูญหนี้กับบุคคลอื่น ตามมาตรา ๘ วรรคสอง (๒) แห่งพระราชบัญญัติการทางด้านหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๕ เช่น การประจานสูญหนี้ต่อบุคคลต่าง ๆ โดยเฉพาะในที่ทำงาน ด้วยการแสดงข้อมูลว่าสูญหนี้เป็นหนึ้นต้น เพื่อกดดันให้สูญหนี้ชำระหนี้ เป็นต้น แต่ไม่ขอยกเว้นว่าหากบุคคลอื่นนั้นเป็นสามี ภรรยา บุพการี หรือผู้สืบสันดานของสูญหนี้ และบุคคลนั้นได้สอบถามผู้ห่วงดูหนี้ถึงสาเหตุของการติดต่อ ให้ผู้ห่วงดูหนี้ซึ่งแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับหนี้ต่อบุคคลดังกล่าวได้เท่าที่จำเป็น และเหมาะสมเท่านั้น

๔.๓ ห้ามใช้ข้อความ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือข้อหางรุกิจของผู้ห่วงดูหนี้บันช่องจดหมาย ในหนังสือ หรือในสื่อ อื่นใดที่ใช้ในการติดต่อสอบถาม ซึ่งทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นการติดต่อเพื่อทางด้านหนี้ของสูญหนี้ ตามมาตรา ๘ วรรคสอง (๓) แห่งพระราชบัญญัติการทางด้านหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๕ ไม่ว่าจะเป็นภาษาไทย สัญลักษณ์ หรือข้อหางรุกิจบนช่องจดหมาย หรือในหนังสือ หรือในสื่ออื่นใดในการติดต่อสอบถามบุคคลอื่นที่มิใช่สูญหนี้ เพื่อให้เข้าใจได้ว่าเป็นการติดต่อสอบถามเพื่อทางด้านหนี้

๔.๔ ห้ามติดต่อหรือแสดงตนที่ทำให้บุคคลอื่นเข้าใจผิดเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อสูญหนี้หรือบุคคลที่สูญหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการทางด้านหนี้ ตามมาตรา ๘ วรรคสอง (๔) แห่งพระราชบัญญัติการทางด้านหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๕ ในกรณีติดต่อกับบุคคลอื่นนอกจากสูญหนี้หรือบุคคลซึ่งสูญหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการทางด้านหนี้ ห้ามติดต่อหรือแสดงตนที่ทำให้เกิดการเข้าใจผิด เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อสูญหนี้หรือบุคคลซึ่งสูญหนี้ได้ระบุไว้ เช่น ผู้ห่วงดูหนี้หลอกว่าเป็นญาติของสูญหนี้ มาเยี่ยมเยือนสูญหนี้แล้วขอทราบที่อยู่ของสูญหนี้ เป็นต้น

๔.๕ ห้ามทางด้านหนี้โดยการข่มขู่ การใช้ความรุนแรง หรือการกระทำอื่นใดที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือทรัพย์สินของสูญหนี้หรือผู้อื่น ตามมาตรา ๑๑ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการทางด้านหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๕

๔.๖ ห้ามทางด้านหนี้โดยใช้วาจาหรือภาษาที่เป็นการดูหมิ่นสูญหนี้หรือผู้อื่น ตามมาตรา ๑๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการทางด้านหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๕

๔.๗ ห้ามทางด้านหนี้โดยการแจ้งหรือเปิดเผยเกี่ยวกับความเป็นหนี้ของสูญหนี้ให้ผู้อื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการทางด้านหนี้ ตามมาตรา ๑๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการทางด้านหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๕ เว้นแต่บุคคลอื่นนั้นเป็นสามี ภรรยา บุพการี หรือผู้สืบสันดานของสูญหนี้ หากบุคคลดังกล่าวได้สอบถามตามที่ต้องการให้แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับหนี้ได้เท่าที่จำเป็นและเหมาะสม

๔.๘ ห้ามกระทำการติดต่อสูญหนี้โดยไปรษณีย์บัตร เอกสารเปิดเผชิญ โทรสาร หรือสื่ออื่นใดที่สื่อให้ทราบว่าเป็นการทางด้านหนี้อย่างชัดเจน ตามมาตรา ๑๑ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการทางด้านหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๕ เว้นแต่กรณีการบอกร่างคำบังคับสำนักงานด้วยวิธีการประกาศหนังสือพิมพ์ ซึ่งเจ้าหนี้ไม่สามารถติดต่อสูญหนี้โดยวิธีการอื่น

๔.๙ ห้ามใช้ข้อความ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือชื่อทางธุรกิจของผู้ทวงถามหนี้ที่ทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นการติดต่อเพื่อการทางตามหนี้ ตามมาตรา ๑๑ (๕) แห่งพระราชบัญญัติการทางตามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ ไม่ว่าจะบนของจดหมาย ในหนังสือ หรือในสื่ออื่นใดในการติดต่อลูกหนี้ เช่น ใช้คำว่า “อนุมัติฟ้อง” “ชำระหนี้ด่วน” หรือใช้ชื่อหน่วยงาน “บริษัทเร่งรัดติดตามหนี้สิน” บนหัวหนังสือหรือของจดหมาย ซึ่งเมื่อผู้อื่นเห็นหนังสือหรือเอกสารก็จะทราบได้ทันทีว่าหนังสือฉบับนี้ เป็นหนังสือทางตามหนี้ โดยถือว่าเป็นการประจานและข่มขู่ลูกหนี้ไปในตัว เว้นแต่ชื่อทางธุรกิจของผู้ทวงถามหนี้ไม่ได้สื่อให้ทราบได้ว่าเป็นผู้ประกอบธุรกิจทางตามหนี้

๔.๑๐ ห้ามทางตามหนี้ในลักษณะที่เป็นเท็จหรือทำให้เกิดความเข้าใจผิด ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติ การทางตามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยมีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) การแสดงหรือใช้ข้อความ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือเครื่องแบบที่ทำให้เข้าใจว่าเป็นการกระทำของศาล เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐ เช่น ใช้สัญลักษณ์คล้ายกับตราครุฑของหน่วยงานราชการ หรือใช้ถ้อยคำที่ทำให้คิดว่า เป็นการทางตามหนี้ของศาลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๒) การแสดงหรือมีข้อความที่ทำให้เข้าใจว่าการทางตามหนี้เป็นการกระทำโดยทนายความ สำนักงานทนายความ หรือสำนักงานกฎหมาย ทั้งนี้ กฎหมายห้ามเฉพาะกรณีที่ความดังกล่าวเป็นความเท็จหรือทำให้เกิดความเข้าใจผิดเท่านั้น เช่น ผู้ที่มิใช้ทนายความ แต่ออกหนังสือโดยใช้หัวหนังสือที่คล้ายสำนักงานทนายความ เช่น ใช้คำว่า “บ้านกฎหมาย” เพื่อให้ลูกหนี้เข้าใจว่าการทางตามหนี้นั้นกระทำโดยทนายความหรือสำนักงานทนายความ แต่หากผู้ทวงถามหนี้หรือผู้รับมอบอำนาจ จากผู้ทวงถามหนี้นั้นเป็นทนายความหรือสำนักงานทนายความจริง ย่อมสามารถทางตามหนี้โดยแสดงตัวว่าเป็นทนายความ หรือสำนักงานทนายความได้โดยไม่มีความผิดตามมาตราหนึ่ง

(๓) การแสดงหรือมีข้อความที่ทำให้เข้าใจว่าจะถูกดำเนินคดี หรือจะถูกยึดทรัพย์สินหรือเงินเดือน โดยไม่มีความประสงค์ที่จะดำเนินคดีตามกฎหมาย หรือยึดหรืออายัดทรัพย์ของลูกหนี้ ทั้งนี้ กฎหมายห้ามเฉพาะกรณีที่ความดังกล่าว เป็นความเท็จเท่านั้น หากความดังกล่าวเป็นความจริง เช่น ผู้ทวงถามหนี้มีความประสงค์จะดำเนินคดีตามกฎหมาย หรือดำเนินการยึดทรัพย์ของลูกหนี้จริง ก็ไม่เป็นความผิดตามมาตราหนึ่งแต่อย่างใด ดังนั้น การใช้ถ้อยคำทำนองว่า “หากท่านไม่ชำระหนี้ จะดำเนินการฟ้องร้องคดีตามกฎหมายต่อไปและท่านอาจถูกยึดทรัพย์สินได้” กรณีเช่นนี้ หากผู้ทวงถามหนี้มีความประสงค์จะดำเนินการฟ้องคดีหรือยึดทรัพย์สินอย่างแท้จริงแล้วຍ່ອມไม่เป็นความผิดตามมาตราหนึ่ง

(๔) การติดต่อหรือแสดงตนให้เข้าใจว่าผู้ทวงตามหนี้ดำเนินการให้แก่บริษัทข้อมูลเครดิต หรือรับจ้างบริษัทข้อมูลเครดิต โดยมิได้เป็นผู้ได้รับมอบอำนาจให้ดำเนินการให้แก่บริษัทข้อมูลเครดิต หรือรับจ้างบริษัทข้อมูลเครดิตอย่างแท้จริง แต่หากเป็น ความจริงก็สามารถกระทำได้

๔.๑๑ ห้ามผู้ทวงตามหนี้กระทำการทางตามหนี้ในลักษณะที่ไม่เป็นธรรม ตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติ การทางตามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) เรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายได้ ๆ เกินกว่าอัตราที่กำหนด ซึ่งประกาศคณะกรรมการกำกับการทางตามหนี้ เรื่อง การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายได้ ๆ ในการทางตามหนี้ ได้กำหนดรายละเอียดไว้ดังนี้

(๑.๑) คำว่า “ค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายได้ ๆ ในการทางตามหนี้” หมายความว่า จำนวนเงินที่ได้กำหนดไว้ เป็นค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายในการทางตามหนี้จากลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการทางตามหนี้ โดยต้องมี หลักฐานหรือเอกสารเกี่ยวกับการทางตามหนี้ให้สามารถตรวจสอบได้ แต่ไม่รวมถึงค่าใช้จ่ายในการติดตามเอาทรัพย์กลับคืน ดังนั้น บรรดาค่าใช้จ่ายได้ ๆ ที่ผู้ทวงตามหนี้ได้ใช้หรืออ้างว่าได้ใช้เป็นดันทุนสำหรับการกระทำได้ ๆ ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม เพื่อให้ได้รับชำระหนี้ ค่าใช้จ่ายเช่นว่าน้ำก็อาจเข้าข่ายเป็น “ค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายได้ ๆ ในการทางตามหนี้” ตามนิยาม ของประกาศดังกล่าว ซึ่งจะต้องเรียกเก็บตามอัตราที่ประกาศกำหนด และต้องมีหลักฐานหรือเอกสารเกี่ยวกับการทางตามหนี้ ให้สามารถตรวจสอบได้

(๑.๒) คำว่า “รอบการทางตามหนี้” หมายความว่า รอบระยะเวลาเพื่อการทางตามหนี้ โดยนับตั้งแต่วันผิดนัด ชำระหนี้ของตนนั้นจนถึงวันครบกำหนดชำระหนี้งวดต่อไป ทั้งนี้ การนับหนึ่งรอบระยะเวลาตั้งกล่าวจะต้องไม่น้อยกว่า ๑ เดือน

(๑.๓) เมื่อลูกหนี้ผิดนัด...

(๑.๓) เมื่อคุกหนี้ผิดนัดชำระหนี้แล้วมีการหางตามหนี้ ผู้หางตามหนี้อาจเรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายได้ ฯ ในการหางตามหนี้ได้ ดังนี้

- ไม่เกิน ๕๐ บาท ต่อรอบการหางตามหนี้ ในกรณีคุกหนี้มีหนี้ค้างชำระ ๑ งวด
- ไม่เกิน ๑๐๐ บาท ต่อรอบการหางตามหนี้ ในกรณีคุกหนี้มีหนี้ค้างชำระมากกว่า ๑ งวด

สำหรับหนี้ที่เข้าข้อหรือให้เข้าแบบลิสซิ่งในสินค้าประเภทรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ เผพารณี คุกหนี้มีหนี้ค้างชำระมากกว่า ๑ งวด อาจเรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายได้ ฯ ในการหางตามหนี้เพิ่มเติม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติการลงพื้นที่ติดตามหางตามหนี้ตามที่เกิดขึ้นจริง แต่ไม่เกิน ๔๐๐ บาท ต่อรอบการหางตามหนี้

จากกรณีดังกล่าวแยกพิจารณาจากวิธีการหางตามหนี้ได้ ๒ กรณี ดังนี้

- กรณีหางตามหนี้ทุกสัญญาไปในคราวเดียว หากคุกหนี้ผิดนัดชำระหนี้แล้วมีการหางตามหนี้ทุกสัญญาไปในคราวเดียว ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อโดยไปรษณีย์ โทรศัพท์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่น ผู้หางตามหนี้จะสามารถเรียกเก็บค่าธรรมเนียมฯ ได้เพียงสัญญาเดียว ทั้งนี้ ไม่เกิน ๕๐ บาท หรือไม่เกิน ๑๐๐ บาท ต่อรอบการหางตามหนี้นั้น ประกอบกับกรณีการลงพื้นที่ไปหางตามหนี้ หากดำเนินการหางตามหนี้ทุกสัญญาไปในคราวเดียว ย่อมสามารถเรียกเก็บค่าธรรมเนียมฯ ได้เพียงสัญญาเดียวตามการลงพื้นที่ไปหางตามหนี้ ทั้งนี้ ตามที่เกิดขึ้นจริงสัญญาจะไม่เกิน ๔๐๐ บาทต่อรอบการหางตามหนี้

- กรณีหางตามหนี้แยกกันตามรายสัญญา หากคุกหนี้ผิดนัดชำระหนี้แล้วมีการหางตามหนี้แยกกันตามรายสัญญา คือ มีการหางตามหนี้แยกครั้งกัน ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อโดยไปรษณีย์ โทรศัพท์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่น ผู้หางตามหนี้จะสามารถเรียกเก็บค่าธรรมเนียมฯ ได้ตามรายสัญญา สัญญาละไม่เกิน ๕๐ บาท หรือไม่เกิน ๑๐๐ บาท ต่อรอบการหางตามหนี้นั้น ประกอบกับกรณีการลงพื้นที่ไปหางตามหนี้ หากดำเนินการหางตามหนี้แยกกันตามรายสัญญา ย่อมสามารถเรียกเก็บค่าธรรมเนียมฯ ได้ตามรายสัญญาตามการลงพื้นที่ไปหางตามหนี้ ทั้งนี้ ตามที่เกิดขึ้นจริงสัญญาจะไม่เกิน ๔๐๐ บาทต่อรอบการหางตามหนี้

(๑.๔) ห้ามมิให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายได้ ฯ ในการหางตามหนี้ ในการนี้ดังต่อไปนี้

- กรณีคุกหนี้มีหนี้ค้างชำระหรือหนี้ที่ถึงกำหนดชำระสะสมที่ไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท ดังนั้น การจะพิจารณาว่า หนี้ค้างชำระหรือหนี้ที่ถึงกำหนดชำระสะสมเกิน ๑,๐๐๐ บาทหรือไม่ ย่อมต้องพิจารณาจากมูลหนี้ดังเดิม และหนี้อื่นซึ่งเจ้าหนี้มีสิทธิรับชำระตามสัญญา แต่ไม่รวมถึงค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายได้ ฯ ในการหางตามหนี้ ซึ่งมิใช่ “หนี้” ตามเจตนาหมายของประกาศฯ

- กรณีได้รับชำระหนี้ครบตามจำนวน หรือมีการบอกเลิกสัญญาแล้วตามกฎหมาย ดังนั้น การจะพิจารณาว่า ชำระหนี้ครบตามจำนวนหรือไม่ ย่อมต้องพิจารณาจากมูลหนี้ดังเดิม และหนี้อื่นซึ่งเจ้าหนี้มีสิทธิรับชำระหนี้ตามสัญญา แต่ไม่รวมถึงค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายได้ ฯ ในการหางตามหนี้ ซึ่งมิใช่ “หนี้” ตามเจตนาหมายของประกาศฯ

(๑.๕) กรณีมีหนี้ที่เกิดจากค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายได้ ฯ ในการหางตามหนี้คงค้าง (ค่าหางตามหนี้สะสม) เมื่อค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายได้ ฯ ในการหางตามหนี้มีไว้เพื่อให้ผู้หางตามหนี้ใช้เป็นต้นทุนสำหรับการกระทำได้ ฯ ไม่ว่า โดยตรงหรือโดยอ้อมเพื่อให้ได้รับชำระหนี้ที่มิอยู่ระหว่างกันตามสัญญานั่นเอง จึงเข้าข่ายเป็นจำนวนเงินที่ได้กำหนดไว้ เพื่อเป็นต้นทุนสำหรับการหางตามหนี้ในมูลหนี้ตามสัญญา ซึ่งเจ้าหน้าที่สิทธิจะเรียกให้คุกหนี้ชำระหนี้ได้ อีกทั้ง ค่าใช้จ่ายในการหางตามหนี้ที่เรียกเก็บจากคุกหนี้ยังเข้าข่ายค่าตอบแทนที่มีลักษณะคล้ายคดีกับดอกเบี้ย หรือค่าธรรมเนียม หรือค่าบริการจากการให้คุณเงินหรือเกี่ยวกับการให้คุณเงิน เป็นรายรับจากการประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์ ตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๙๑/๕ รวมทั้งกฎหมายมีเจตนาณคุ้มครองคุกหนี้มิให้ต้องเสียค่าธรรมเนียมฯ เกินกว่าอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนด และแก้ไขปัญหาการที่ไม่มีจุดสิ้นสุดในการหางตามหนี้ ประกอบกับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๒๔ วรรคสอง ยังกำหนดห้ามให้มีการคิดดอกเบี้ยซ้อนดอกเบี้ยอีกด้วย ดังนั้น ค่าหางตามหนี้ซึ่งมิใช่ “หนี้” ตามเจตนาหมายของประกาศฯ แต่มีคุณประสงค์เพื่อใช้เป็นต้นทุนในการรับชำระหนี้ที่เกิดขึ้นตามสัญญาด้วยการหางตามหนี้เท่านั้น

กรณีที่ผู้ทรงคุณหน้ามีการเรียกเก็บหนี้ที่เกิดจากค่าห่วงค่า嫁ทั้งหมดที่เพียงอย่างเดียวแล้วมีการคิดค่าธรรมเนียมฯ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าการคิดค่าห่วงค่า嫁ทั้งหมดนี้ซึ่งประกาศได้กำหนดด้วยตัวค่าธรรมเนียมฯ ขึ้นสูงไว้แล้ว หากปรากฏว่ารวมกันแล้วเกินอัตราที่กฎหมายกำหนดด้วยไม่อาจกระทำได้ ประกอบกับผู้ให้บริการทางการเงินทุกแห่งขอที่จะนำเงินที่ได้รับจากการชำระหนี้ไปตัดชำระค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ ในการห่วงค่า嫁ที่เป็นลำดับแรกตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สกสช.๙/๒๕๖๓ เรื่อง การคิดดอกเบี้ยพิดนัดชำระหนี้และการตัดชำระหนี้ ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๔ (ตัดชำระหนี้ – ดอกเบี้ย – เงินทันทีค้างชำระนานที่สุดก่อน)

(๒) การเสนอหรือจุงใจให้ลูกหนี้ออกเช็คทั้งที่รู้อยู่ว่าลูกหนี้อยู่ในฐานะไม่สามารถชำระหนี้ได้ แต่หากไม่ได้มีการเสนอหรือจุงใจให้ลูกหนี้ออกเช็ค แต่ลูกหนี้ออกเช็คชำระหนี้ให้เอง แม้ผู้ทรงคุณหน้าจะรู้อยู่ว่าลูกหนี้อยู่ในฐานะที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ก็ไม่เป็นความผิดตามมาตรฐาน

๔.๓๙ ห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวข้องกับการห่วงค่า嫁ทั้ง ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติการห่วงค่า嫁ที่ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดย “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นในกระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกว่าอ่อนน้อมถ่อมตน ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานของรัฐ โดยกฎหมายห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการในในลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) ห้ามประกอบธุรกิจห่วงค่า嫁ทั้งนี้

(๒) ห้ามห่วงค่า嫁ที่หรือสนับสนุนการห่วงค่า嫁ที่ซึ่งมิใช่ของตน เว้นแต่ในกรณีที่เป็นหนี้ของสามี ภริยา บุพการี หรือผู้สืบสันดานของตน หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นมีอำนาจกระทำการได้ตามกฎหมาย

๔. มาตรการบังคับโทษ แบ่งเป็น

๔.๑ โทษทางปกครอง

หากผู้ทรงคุณหน้าผิดนี้หรือไม่ปฏิบัติในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) มาตรา ๘ วรรคสอง (๑) หรือ (๒) เป็นกรณีผู้ทรงคุณหน้าไม่แจ้งให้ทราบข้อตัว ข้อสกุล และแสดงเจตนาว่าต้องการถอนสถานที่ติดต่อกับลูกหนี้ หรือติดต่อกับลูกหนี้ หรือแสดงตนที่ทำให้เข้าใจผิดเพื่อให้ได้มาซึ่งสถานที่ติดต่อกับลูกหนี้

(๒) มาตรา ๙ เป็นกรณีมีการห่วงค่า嫁ที่ไม่ถูกสถานที่ ห่วงค่า嫁ที่ไม่ถูกทั่วเวลา หรือห่วงค่า嫁ที่ไม่เหมาะสม

(๓) มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง เป็นกรณีผู้ทรงคุณหน้าไม่แสดงหลักฐานการรับมอบอำนาจให้รับชำระหนี้จากเจ้าหนี้ และไม่ออกหลักฐานการชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้

(๔) มาตรา ๑๑ (๖) เป็นกรณีการห่วงค่า嫁ที่ไม่เหมาะสมในลักษณะอื่น

(๕) มาตรา ๑๑ (๑) เป็นกรณีมีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ เกินกว่าอัตราที่คณะกรรมการกำหนด

ให้คณะกรรมการกำกับการห่วงค่า嫁ที่มีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการห่วงค่า嫁ที่ พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังนี้

(๑) เพิกถอนการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจห่วงค่า嫁ที่นี้ กรณีผู้ประกอบธุรกิจห่วงค่า嫁ที่ผิดนี้ หรือเคยถูกลงโทษปรับทางปกครอง และถูกลงโทษข้ามจากกระทำการกระทำความผิดอย่างเดียวกัน

(๒) สั่งให้ระงับการกระทำการที่ผิดนี้หรือปฏิบัติให้กูกต้องหรือเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ หากไม่ปฏิบัติตาม คณะกรรมการกำกับการห่วงค่า嫁ที่ที่มีอำนาจห้ามลงโทษปรับทางปกครองไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

๔.๒ โทษทางอาญา ดังนี้

(๑) บุคคลใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕ ทำการประกอบธุรกิจห่วงค่า嫁ที่โดยไม่ได้จดทะเบียนการประกอบธุรกิจห่วงค่า嫁ที่ต่อนายทะเบียน หรือประกอบธุรกิจห่วงค่า嫁ที่โดยไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนดต้องร่วงโทษจำคุกไม่เกิน ๗ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่สามารถเปลี่ยนเพียบได้ ตามมาตรา ๓๔ ประกอบมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการห่วงค่า嫁ที่ พ.ศ. ๒๕๕๘

(๒) บุคคลใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง กรณีเป็นพนักงานหรือสำนักงานทนายความประกอบธุรกิจทางค้ามานี้โดยไม่ได้จดทะเบียนการประกอบธุรกิจทางค้านี้ต่อคณะกรรมการสภาทนายความ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่สามารถเปรียบเทียบได้ ตามมาตรา ๓๙ ประกอบมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการทางค้านี้ พ.ศ. ๒๕๕๘

(๓) บุคคลใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง โดยทำการทางค้านี้กับบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการทางค้านี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่สามารถเปรียบเทียบได้ ตามมาตรา ๓๙ ประกอบมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการทางค้านี้ พ.ศ. ๒๕๕๘

(๔) บุคคลใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘ วรรคสอง (๒) หรือ (๓) โดยมีการติดต่อกับบุคคลอื่นเพื่อสอบถาม หรืออื่นยันข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการทางค้านี้ แต่มีการแสดงถึงความเป็นหนี้ของลูกหนี้ให้กับบุคคลอื่นนั้น ทั้งที่บุคคลนั้นมิใช่สามี ภริยา บุพการี หรือผู้สืบสันดานของลูกหนี้ หรือมีการใช้ข้อความเครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือชื่อทางธุรกิจของผู้ทางค้านี้ ที่ทำให้เข้าใจว่าเป็นการติดต่อเพื่อทางค้านี้ของลูกหนี้บันของจดหมาย ในหนังสือ หรือในสื่ออื่นใดที่ใช้ในการติดต่อสอบถามนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่สามารถเปรียบเทียบได้ ตามมาตรา ๓๙ ประกอบมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการทางค้านี้ พ.ศ. ๒๕๕๘

(๕) บุคคลใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) โดยมีการใช้เวลาหรือภาษาที่เป็นการดูหมิ่นลูกหนี้หรือผู้อื่น หรือมีการแสดงถึงหรือเปิดเผยความเป็นหนี้ของลูกหนี้แก่ผู้อื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการทางค้านี้ ซึ่งบุคคลอื่นนั้น มิใช่สามี ภริยา บุพการี หรือผู้สืบสันดานของลูกหนี้ หรือมีการติดต่อกับลูกหนี้โดยไปรษณียบัตร เอกสารไปรษณีย์ โทรสาร หรือสื่ออื่นใดที่สื่อให้ทราบว่าเป็นการทางค้านี้อย่างชัดเจน หรือมีการใช้ข้อความ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือชื่อทางธุรกิจของผู้ทางค้านี้บันของจดหมายในการติดต่อลูกหนี้ที่ทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นการติดต่อเพื่อการทางค้านี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่สามารถเปรียบเทียบได้ ตามมาตรา ๓๙ ประกอบมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการทางค้านี้ พ.ศ. ๒๕๕๘

(๖) บุคคลใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๓ (๒) โดยมีการแสดงของร้ายใจให้ลูกหนี้ออกเช็คทั้งที่รู้อยู่แล้วลูกหนี้อยู่ในฐานะที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่สามารถเปรียบเทียบได้ ตามมาตรา ๓๙ ประกอบมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการทางค้านี้ พ.ศ. ๒๕๕๘

(๗) บุคคลใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ (๒) (๓) หรือ (๔) โดยมีการแสดงหรือมีข้อความที่ทำให้เขื่อว่าเป็นการกระทำโดยหมายความสำนักงานทนายความ หรือสำนักงานกฎหมาย หรือมีการแสดงหรือมีข้อความทำให้เขื่อว่าจะถูกดำเนินคดี หรือจะถูกยึดหรืออายัดทรัพย์หรือเงินเดือน หรือมีการติดต่อกับหรือการแสดงตนให้เขื่อว่าผู้ทางค้านี้ดำเนินการให้แก่บริษัทข้อมูลเครดิต หรือรับจ้างบริษัทข้อมูลเครดิต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่สามารถเปรียบเทียบได้ ตามมาตรา ๔๐ ประกอบมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการทางค้านี้ พ.ศ. ๒๕๕๘

(๘) บุคคลใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ (๑) โดยมีการแสดงหรือการใช้ข้อความ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือเครื่องแบบที่ทำให้เข้าใจว่าเป็นการกระทำของศาล เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และไม่สามารถเปรียบเทียบได้ ตามมาตรา ๔๑ ประกอบมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการทางค้านี้ พ.ศ. ๒๕๕๘

(๙) บุคคลใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ (๑) โดยมีการแสดงหรือการใช้ข้อความ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือเครื่องแบบที่ทำให้เข้าใจว่าเป็นการกระทำของศาล เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และไม่สามารถเปรียบเทียบได้ ตามมาตรา ๔๑ ประกอบมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการทางค้านี้ พ.ศ. ๒๕๕๘

(๑๐) เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้ฝ่าฝืนมาตรา ๑๕ โดยประกอบธุรกิจทางค้านี้ หรือกระทำการทางค้านี้หรือสนับสนุน การทางค้านี้ซึ่งมิใช่ของตน หรือมิใช่ของสามี ภริยา บุพการี หรือผู้สืบสันดานของตน หรือตนไม่มีอำนาจกระทำได้ ตามกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และไม่สามารถเปรียบเทียบได้ ตามมาตรา ๔๑ ประกอบมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการทางค้านี้ พ.ศ. ๒๕๕๘

(๑๑) บุคคลได้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการกำกับการทางด้านน้ำ หรือคณะกรรมการกำกับการทางด้านน้ำประจำท้องที่ตามมาตรา ๒๕ โดยไม่มาให้ข้อเท็จจริง หรือส่งเอกสาร หรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการทางด้านน้ำมาเพื่อประกอบการพิจารณา ต้องระหว่างโทษจำคุกไม่เกิน ๓ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่สามารถเบรียบได้ ตามมาตรา ๔๓ ประกอบมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการทางด้านน้ำ พ.ศ. ๒๕๔๘

(๑๒) บุคคลได้ขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๗ โดยเป็นผู้ห่วงด้านน้ำซึ่งเป็นนิติบุคคล แต่ไม่มาให้ถ้อยคำ แสดงข้อมูล หรือส่งสมุดบัญชี เอกสาร ดวงตรา หรือสิ่งอื่นอันเกี่ยวกับกิจกรรมสันทรัพย์ และหนี้สินของผู้ห่วงด้านน้ำ และบุคคลตั้งกล่าว ต้องระหว่างโทษจำคุกไม่เกิน ๓ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่สามารถเบรียบได้ ตามมาตรา ๔๓ ประกอบมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการทางด้านน้ำ พ.ศ. ๒๕๔๘

ทั้งนี้ หากคณะกรรมการกำกับการทางด้านน้ำประจำท้องที่วินิจฉัยเห็นว่า เป็นความผิดที่มิใช่ทางอาญาและสามารถเบรียบปรับได้ ก็จะส่งเรื่องไปยังคณะกรรมการเบรียบเพื่อบรรบประท้วงเพื่อบรรบต่อไป แต่หากคณะกรรมการเบรียบปรับไม่สามารถเบรียบได้ ต้องส่งพนักงานสอบสวนดำเนินคดีต่อไป

๖. การดำเนินการเกี่ยวกับการร้องเรียน ตามประกาศคณะกรรมการกำกับการทางด้านน้ำ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เพื่ออำนวยความสะดวกในการร้องเรียนและการรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทางด้านน้ำ และข้อบังคับคณะกรรมการ กำกับการทางด้านน้ำว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องเรียนของคณะกรรมการกำกับการทางด้านน้ำ ประจำจังหวัดและคณะกรรมการกำกับการทางด้านน้ำประจำกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๔๘

* ๖.๑ วิธีการร้องเรียน

ในการที่ลูกหนี้หรือบุคคลอื่นได้รับการปฏิบัติจากผู้ห่วงด้านน้ำอันเป็นการขัดต่อพระราชบัญญัติการทางด้านน้ำ พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้ลูกหนี้หรือบุคคลอื่นนั้นมีสิทธิที่จะร้องเรียนต่อคณะกรรมการกำกับการทางด้านน้ำประจำจังหวัด หรือคณะกรรมการ กำกับการทางด้านน้ำประจำกรุงเทพมหานคร เพื่อวินิจฉัยสั่งการได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(๑) สถานที่รับเรื่องร้องเรียน ซึ่งประชาชนสามารถยื่นคำร้องเรียน ณ สถานที่ดังต่อไปนี้

(๑.๑) ที่ทำการปักครองจังหวัด

๔(๑.๒) ที่ว่าการอำเภอ

(๑.๓) สำนักการสอบสวนและนิติการ กรมการปักครอง

(๑.๔) กองบัญชาการตำรวจนครบาล

* (๑.๕) สถานีตำรวจนครบาล

(๑.๖) สำนักนโยบายและแผนการเงินภาคราชชน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

(๒) วิธีการยื่นเรื่องร้องเรียน

(๒.๑) ยื่นเรื่องร้องเรียนเป็นหนังสือหรือร้องเรียนด้วยวาจา ด้วยตนเองหรืออาจมอบอำนาจให้ผู้ช่วยบรรลุนิติภาวะ ร้องเรียนแทน (กรณีมีการมอบอำนาจ ให้แนบทันงสือมอบอำนาจพร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มอบอำนาจ และผู้รับมอบอำนาจด้วย)

(๒.๒) กรณีร้องเรียนเป็นหนังสือ ต้องปรากฏลายมือชื่อผู้ร้องเรียนและสาระสำคัญดังนี้

- วัน เดือน ปี ที่ยื่นเรื่องร้องเรียน

- ชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องเรียน

- ชื่อและที่อยู่ของผู้ถูกร้องเรียน

- รายละเอียดข้อเท็จจริงของเรื่องร้องเรียน พร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

- ความประสงค์ หรือเหตุผลในการร้องเรียน

(๒.๓) กรณีร้องเรียนด้วยวาจา ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่องร้องเรียนจัดทำหนังสือร้องเรียนมีรายละเอียดเข้าใจได้กับ การร้องเรียนเป็นหนังสือ แล้วอ่านให้ผู้ร้องเรียนฟังและให้ผู้ร้องเรียนลงลายมือชื่อในหนังสือดังกล่าว

๖.๒ การรับเรื่องร้องเรียน

(๑) การตรวจเรื่องร้องเรียน

(๑.๑) เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่องร้องเรียนได้รับเรื่องร้องเรียนที่มีรายการครบถ้วนตามที่กำหนดแล้วให้บันทึกเรื่องร้องเรียนตามแบบ รทบ.๑ และออกใบรับเรื่องร้องเรียนให้แก่ผู้ร้องเรียนไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งบันทึกเรื่องร้องเรียนลงในสารบบการรับเรื่องร้องเรียนตามแบบ รทบ.๒

(๑.๒) กรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่องร้องเรียนเห็นว่าเรื่องร้องเรียนดังกล่าว ยังมีข้อบกพร่อง เอกสารหลักฐานไม่ครบถ้วน เพียงพอ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่องร้องเรียนแจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบเพื่อยื่นเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมได้ หรือเป็นกรณีขาดรายละเอียด ข้อเท็จจริงที่ควรมี ให้แจ้งผู้ร้องเรียนทราบเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติม หรืออาจบันทึกข้อเท็จจริงดังกล่าวให้ผู้ร้องเรียนก็ได้

(๒) การส่งเรื่องร้องเรียน

(๒.๑) เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่องร้องเรียนได้รับเรื่องร้องเรียนไว้แล้ว ให้ส่งเรื่องร้องเรียนให้พนักงานเจ้าหน้าที่ รวบรวมข้อเท็จจริงพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง หากเรื่องร้องเรียนดังกล่าวอยู่ภายใต้เขตพื้นที่ที่รับผิดชอบของคณะกรรมการกำกับ การทางด่วนที่ประจำจังหวัด ให้ที่ทำการปกครองจังหวัดเป็นผู้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการกำกับการทางด่วนที่ประจำจังหวัด

(๒.๒) กรณีที่เรื่องร้องเรียนไม่อยู่ภายใต้เขตพื้นที่รับผิดชอบของคณะกรรมการกำกับการทางด่วนที่ประจำจังหวัด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รวบรวมข้อเท็จจริงพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องเสนอต่อปลัดจังหวัดเพื่อพิจารณาส่งเรื่องร้องเรียนไปยัง คณะกรรมการกำกับการทางด่วนที่ประจำท้องที่มีอำนาจในการพิจารณาเรื่องร้องเรียนนั้นโดยตัวน แล้วแจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบ

(๒.๓) ในกรณีที่ที่ว่าการอำเภอ หรือสถานีตำรวจนครบาล เป็นสถานที่รับเรื่องร้องเรียน ให้นายจ้างงานที่รับเรื่องร้องเรียน ดังกล่าวรวบรวมข้อเท็จจริงพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง แล้วส่งเรื่องร้องเรียนดังกล่าวพร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องไปยัง ที่ทำการปกครองจังหวัดเพื่อพิจารณาเรื่องร้องเรียนนั้น แล้วแต่กรณี

๖.๓ การพิจารณาเรื่องร้องเรียนของคณะกรรมการกำกับการทางด่วนที่ประจำจังหวัด

(๑) ให้ที่ทำการปกครองจังหวัดในฐานะผู้อำนวยการ รวบรวมความเห็น คำร้อง คำชี้แจงและเอกสารทั้งปวงที่ดำเนินต่อ กรณีพิจารณาวินิจฉัยของคณะกรรมการฯ แล้วทำบันทึกสรุปข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายพร้อมเสนอความเห็นเกี่ยวกับแนวทาง การพิจารณาวินิจฉัยต่อคณะกรรมการฯ

(๒) เมื่อคณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า

(๒.๑) กรณีเรื่องร้องเรียนดังกล่าวไม่ควรรับไว้พิจารณา ให้มีมติไม่รับเรื่องร้องเรียนนั้น พร้อมทั้งแจ้งเหตุผล ให้ผู้ร้องเรียนทราบโดยไม่ลักษณ์

(๒.๒) กรณีขอร้องเรียนมีมูลให้มีมติรับเรื่องร้องเรียนไว้พิจารณา แล้วดำเนินการดังนี้

(๒.๒.๑) ให้คณะกรรมการฯ แจ้งข้อร้องเรียนให้ผู้ถูกร้องเรียนทราบเพื่อให้ถูกร้องเรียนยื่นคำชี้แจงข้อเท็จจริง เป็นหนังสือพร้อมพยานหลักฐานต่อคณะกรรมการฯ ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งหรือภายในระยะเวลา ที่คณะกรรมการฯ กำหนด ในกรณีที่ผู้ถูกร้องเรียนมิได้จัดทำคำชี้แจงพร้อมทั้งพยานหลักฐานยื่นต่อคณะกรรมการฯ ภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้คณะกรรมการฯ ดำเนินการพิจารณาวินิจฉัยต่อไป โดยในการพิจารณาของคณะกรรมการฯ ต้องเปิดโอกาสให้ผู้ถูกร้องได้ชี้แจงและแสดงพยานหลักฐานเป็นหนังสือ ได้ตามสมควรแก่กรณี ทั้งนี้ อาจเรียกคุกกรณีมาชี้แจง ด้วยว่าจากประกอบหนังสือชี้แจงดังกล่าวได้

(๒.๒.๒) ให้คณะกรรมการฯ พิจารณาจากพยานหลักฐานที่เห็นว่าเป็นประโยชน์แก่การพิสูจน์ข้อเท็จจริง โดยมี อำนาจตรวจสอบพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง รับฟังพยานหลักฐาน คำชี้แจง หรือความเห็นของผู้เขียวชาญ เว้นแต่คณะกรรมการฯ เห็นว่าเป็นการกล่าวอ้างที่ไม่จำเป็น ฟุ่มเฟือยหรือเพื่อประวิงเวลา และขอให้ผู้ครอบครองเอกสารส่งเอกสารที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งออกไปตราเศษสถานที่หรือมอบหมายให้บุคคลใดออกไปตราเศษสถานที่ ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการฯ ตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ ตามความเหมาะสมในเรื่องนั้น ๆ โดยไม่ต้องผูกพันอยู่กับคำขอหรือพยานหลักฐานของคุกกรณี

(๒.๒.๓) ระยะเวลาในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องเรียน ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องเรียนของผู้ร้อง ตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๗ และแจ้งผลการพิจารณาแก่ผู้ร้องทราบภายในเวลาอันพอสมควร หากมีเหตุที่ทำให้ไม่สามารถพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้แจ้งเหตุนั้นให้ผู้ร้องเรียนทราบและเรื่องพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องเรียนให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

(๒.๓) การแจ้งข้อร้องเรียน กำหนดวันนัดพิจารณา คำสั่งลงโทษทางปกครองหรือการแจ้งอย่างอื่นตามข้อบังคับนี้ให้ทำเป็นหนังสือ

(๒.๕) เมื่อคณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่องร้องเรียนดังกล่าวเป็นความผิดที่มีโทษทางปกครองให้ดำเนินการดังนี้

(๒.๔.๑) คณะกรรมการฯ มีอำนาจสั่งให้ระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนด หากผู้ถูกร้องเรียนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการฯ ให้คณะกรรมการฯ พิจารณาเมื่อคำสั่งลงโทษปรับทางปกครองไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติการทางด้านพิพากษา พ.ศ. ๒๕๔๙

(๒.๔.๖) ในการกำหนดค่าปรับทางปกครอง คณะกรรมการฯ ต้องคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งพฤติกรรม ที่กระทำผิดและคำนึงถึงข้อเท็จจริงดังเกี่ยวกับความผิดเกิดขึ้นโดยความจงใจหรือเกิดจากความประมาทเลินเล่อ พฤติกรรมแห่งความผิดเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติ กฎหมาย ประกาศ หรือคำสั่งอันเป็นสาธารณสำคัญ ระดับความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ความถี่ของการกระทำความผิด และประวัติการถูกลงโทษปรับทางปกครอง โดยทางอาญาของผู้กระทำผิด ประกอบด้วย

(๒.๔.๓) ผู้ทางด้านหนึ่งมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งให้ชำระค่าปรับทางปกครองต่อคณะกรรมการกำกับการทางด้านหนึ่ง (ระดับประเทศ) ได้ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติการทางด้านหนึ่ง พ.ศ. ๒๕๔๘ ในกรณีที่ผู้ทางด้านหนึ่งยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการกำกับการทางด้านหนึ่งประจำจังหวัด ให้ทำการปกครอง จังหวัดในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ ขัดสั่งคำอุทธรณ์ดังกล่าวหมายความการปกครอง เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการกำกับการทางด้านหนึ่ง (ระดับประเทศ) เพื่อพิจารณาโดยเร็ว โดยคณะกรรมการกำกับการทางด้านหนึ่ง (ระดับประเทศ) ห้องวินิจฉัย อุทธรณ์ดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วันนับแต่วันได้รับอุทธรณ์ และคำวินิจฉัยของคณะกรรมการดังกล่าวให้เป็นที่สุด

(๒.๔.๔) หากไม่ยอมเข้าร่วมค่าปรับทางปกครอง ให้นำบทกฎหมายดังกล่าวกับการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจบริการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุญาต มาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติการทางหลวงฯ ที่ พ.ศ. ๒๕๓๘

(๒.๔.๕) ในการพิจารณาวินิจฉัย การทำคำวินิจฉัย การอุทธรณ์ และการขอพิจารณาใหม่เพื่อยื่นกับเรื่องร้องเรียนที่มีโทษทางปกครอง หากข้อบังคับนี้หรือกฎหมายว่าด้วยการทางظامหนึ่งได้กำหนดไว้ให้นำกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทุกประการให้บังคับโดยอนุโลม

(๒.๕) เมื่อคณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าเรื่องร้องเรียนดังกล่าวเป็นความผิดที่มิโทหทางอาญา และผู้ถูกร้องเรียนไม่ควรได้รับโทษถึงจำคุกและเป็นความผิดที่สามารถเปรียบเทียบได้ตามที่กฎหมายกำหนด ให้คณะกรรมการฯ ส่งเรื่องร้องเรียนนั้นไปยังคณะกรรมการเบรียบเทียบจังหวัดเพื่อพิจารณาเบรียบเทียบต่อไป หากเป็นกรณีความผิดที่ไม่สามารถเปรียบเทียบได้ตามที่กฎหมายกำหนด ให้คณะกรรมการฯ ส่งเรื่องดังกล่าวไปยังพนักงานสอบสวนในห้องที่เกิดเหตุ เพื่อดำเนินคดี

(๓) ในกรณีดังต่อไปนี้ คณะกรรมการฯ จะสั่งให้จำหน่ายเรื่องร้องเรียนเสียกีด

(๓.๑) ผู้ร้องเรียนได้รับแจ้งจากคณะกรรมการฯ ให้มาให้ถ้อยคำหรือแสดงพยานหลักฐานแล้ว ไม่ดำเนินการตามที่แจ้งนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เว้นแต่เมื่อเท็จจริงเพียงพอที่จะวินิจฉัยว่าผู้ถูกร้องเรียนนั้นมีความผิด

(๓.๒) เมื่อผู้ร้องเรียนขอถอนเรื่องร้องเรียน

(๓.๓) การเสนอเรื่องให้คณะกรรมการฯ พิจารณาไม่ได้เป็นไปตามขั้นตอนในข้อบังคับคณะกรรมการกำกับการทางด้านนี้ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณา วินิจฉัยเรื่องร้องเรียนของคณะกรรมการกำกับการทางด้านนี้ประจำจังหวัด และคณะกรรมการกำกับการทางด้านนี้ประจำกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๔๔

(๓.๔) เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงซึ่งคณะกรรมการฯ เห็นว่าการพิจารณาไม่เป็นประโยชน์อีกต่อไป

๖.๔ การเพิกถอนการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทางด้านนี้ มาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติการทางด้านนี้ พ.ศ. ๒๕๔๔

(๑) ผู้มีอำนาจซึ่งเพิกถอน ได้แก่ คณะกรรมการกำกับการทางด้านนี้ประจำจังหวัด

(๒) พฤติกรรมนี้ในการเพิกถอน ได้แก่

(๒.๑) ปรากฏว่าผู้ประกอบธุรกิจทางด้านนี้เคยถูกลงโทษปรับทางปกครอง และถูกลงโทษเข้าเมืองจากการกระทำความผิดอย่างเดียวกัน

(๒.๒) ปรากฏว่าผู้ประกอบธุรกิจทางด้านนี้กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติที่มีโทษทางอาญาตามพระราชบัญญัติการทางด้านนี้ พ.ศ. ๒๕๔๔

(๓) การอุทธรณ์คำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนฯ ตามมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติการทางด้านนี้ พ.ศ. ๒๕๔๔

(๓.๑) ผู้ทางด้านนี้มีสิทธิยื่นอุทธรณ์คำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนฯ ต่อคณะกรรมการกำกับการทางด้านนี้ (ระดับประเทศ) ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

(๓.๒) ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจทางด้านนี้ที่ถูกเพิกถอนการจดทะเบียนฯ ยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการกำกับการทางด้านนี้ประจำจังหวัด ให้ที่ทำการปกครองจังหวัดในฐานะฝ่ายเดখานุการฯ จัดส่งคำอุทธรณ์ดังกล่าวมายังกรมการปกครอง เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการกำกับการทางด้านนี้ (ระดับประเทศ) เพื่อพิจารณาโดยเร็ว

(๓.๓) คณะกรรมการกำกับการทางด้านนี้ (ระดับประเทศ) ต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันได้รับอุทธรณ์ และคำวินิจฉัยของคณะกรรมการตั้งกล่าวให้เป็นที่สุด

กลุ่มงานทางด้านนี้
ส่วนอำนวยความเป็นธรรม
สำนักการสอบสวนและนิติการ